

EUROPA-KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 5.12.2011
KOM(2011) 847 endelig

**RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET, DET
EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG REGIONSUDVALGET**

**om de opnåede resultater og de kvalitative og kvantitative aspekter af gennemførelsen af
Den Europæiske Fond for Integration af Tredjelandstatsborgere i perioden 2007-2009
(rapport forelagt i overensstemmelse med artikel 48, stk. 3, litra b), i Rådets beslutning
2007/435/EF af 25. juni 2007)**

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET, DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG REGIONSUDVALGET

**om de opnåede resultater og de kvalitative og kvantitative aspekter af gennemførelsen af
Den Europæiske Fond for Integration af Tredjelandstatsborgere i perioden 2007-2009
(rapport forelagt i overensstemmelse med artikel 48, stk. 3, litra b), i Rådets beslutning
2007/435/EF af 25. juni 2007)**

1. INDLEDNING

Den Europæiske Union oprettede for perioden 2007-2013 rammeprogrammet om solidaritet og forvaltning af migrationsstrømme med en samlet bevilling på 4 032 mio. EUR ifølge det aktuelle program¹. Det udgøres af fire fonde og har til formål at sikre en rimelig ansvarsfordeling mellem medlemsstaterne, for så vidt angår den finansielle byrde, som følger af indførelsen af en integreret forvaltning af EU's ydre grænser og gennemførelsen af fælles politikker for asyl og indvandring².

En af de fire fonde er Den Europæiske Fond for Integration af Tredjelandstatsborgere³ (herefter kaldet fonden), som blev etableret for perioden 2007-2013 med et samlet vejledende budget på 825 mio. EUR.

Basisretsakten, hvorved fonden blev oprettet (Rådets beslutning som nævnt), kræver, at Kommissionen forelægger en midtvejsrapport om de opnåede resultater og de kvalitative og kvantitative aspekter af gennemførelsen af fonden⁴.

Rapporten indeholder resultaterne af de årlige programmer for 2007, 2008 og 2009, som er baseret på rapporter fra medlemsstaterne i første halvdel af 2010⁵ og den information, som Kommissionen havde adgang til i første kvartal af 2011.

2. MÅL, ANVENDELSESOMRÅDE, FORMÅL OG PRIORITETER FOR FONDEN

Fondens **generelle mål** er at støtte medlemsstaternes indsats for at gøre det muligt for tredjelandstatsborgere med forskellig økonomisk, social, kulturel, religiøs, sproglig og etnisk baggrund at opfylde betingelserne for ophold og lette deres integration i de europæiske samfund. Fonden fokuserer primært på foranstaltninger med henblik på integration af nyankomne tredjelandstatsborgere.

¹ Medmindre andet er specificeret, er alle budgettallene i rapporten baseret på de faktiske bevillinger, som budgetmyndigheden har besluttet hidtil.

² KOM(2005) 123 endelig.

³ Rådets beslutning 2007/435/EF (EUT L 168 af 28.6.2007, s. 18).

⁴ Artikel 48, stk. 3, litra b), i basisretsakten.

⁵ På http://ec.europa.eu/home-affairs/funding/integration/funding_integration_en.htm findes en samling heraf sammen med landerapporterne.

For at fremme dette mål bidrager fonden til udviklingen og gennemførelsen af nationale strategier for integration af tredjelandssstatsborgere i alle aspekter af samfundet, navnlig under hensyntagen til princippet om, at integration er en dynamisk tovejsproces med gensidig imødekommenhed, der må udvises af alle indvandrere og indbyggere i medlemsstaterne.

Fondens **anvendelsesområde** dækker tredjelandssstatsborgere, der opholder sig lovligt i EU, dvs. enhver, som ikke er EU-borger efter traktatens artikel 17, stk. 1, men heller ikke er omfattet af Den Europæiske Flygtningefonds målgruppe.

Fonden bidrager til følgende **specifikke mål**:

- a) at lette tilrettelæggelsen og gennemførelsen af indrejseprocedurer, der vedrører og støtter integrationsprocessen for tredjelandssstatsborgere
- b) at udvikle og gennemføre integrationsprocessen for nyankomne tredjelandssstatsborgere i medlemsstaterne
- c) at øge medlemsstaternes evne til at udvikle, gennemføre, overvåge og evaluere de politikker og foranstaltninger, der tager sigte på integration af tredjelandssstatsborgere
- d) at udveksle oplysninger, bedste praksis og samarbejde i og mellem medlemsstaterne om udvikling, gennemførelse, overvågning og evaluering af politikker og foranstaltninger med henblik på integration af tredjelandssstatsborgere.

Fonden forvaltes primært af medlemsstaterne ved **delt forvaltning**. Gennem årlige programmer, som medlemsstaterne indsender, støtter EU-budgettet aktiviteter i medlemsstaterne inden for integration af tredjelandssstatsborgere, som er specifikke for de nationale eller lokale omstændigheder, og kapacitetsopbygning hos offentlige og private tjenesteydere, der beskæftiger sig med tredjelandssstatsborgere.

Aktionerne samfinansieres i overensstemmelse med **Kommissionens strategiske retningslinjer**⁶, som indeholder fire **prioriteter**: 1) Gennemførelse af foranstaltninger, der skal omsætte "fælles grundprincipper for politikken for integration af indvandrere i Den Europæiske Union" i praksis, 2) udvikling af indikatorer og evalueringsmetoder til at vurdere fremskridt, tilpasse politikker og foranstaltninger og lette koordineringen af læring gennem sammenligning, 3) politisk kapacitetsopbygning, koordinering og tværkulturel kompetenceopbygning i medlemsstaterne på tværs af de forskellige niveauer og ministerier og 4) udveksling af erfaringer, god praksis og information om integration i medlemsstaterne. Medlemsstaterne skal gennemføre mindst tre af disse prioriteter, hvoraf prioritet 1 og 2 er obligatoriske, men mange medlemsstater har valgt at gennemføre alle fire.

Desuden er der fem **specifikke prioriteter** for de strategiske retningslinjer, som gælder i henhold til enhver af førnævnte fire prioriteter. Ethvert projekt, hvori en eller flere af de specifikke prioriteter gennemføres, kan få en højere EU-støtte. De specifikke prioriteter er følgende:

- Specifik prioritet nr. 1: deltagelse som et middel til at fremme integrationen af tredjelandssstatsborgere i samfundet (aktioner med inddragelse af tredjelandssstatsborgere i formulering og gennemførelse af integrationspolitikker og -foranstaltninger)

⁶ Kommissionens beslutning K(2007) 3926 endelig af 21.8.2007.

- Specifik prioritet nr. 2: specifikke målgrupper (aktioner, herunder introduktionsprogrammer og -aktiviteter, hvis hovedformål er at dække de specifikke behov i særlige grupper, f.eks. kvinder, unge og børn, ældre, analfabeter og handicappede)
- Specifik prioritet nr. 3: innovative introduktionsprogrammer og -aktiviteter (aktioner, der skal udvikle innovative introduktionsprogrammer og -aktiviteter såsom at give tredjelandstatsborgere mulighed for at arbejde og studere samtidig, f.eks. deltidskurser, lynmoduler, fjernundervisning eller e-læringssystemer)
- Specifik prioritet nr. 4: tværkulturel dialog (aktioner, der skal tilskynde til gensidig interaktion og udveksling, f.eks. udvikling af tværkulturel dialog, især i et forsøg på at løse enhver potentiel konflikt forårsaget af forskellene i kulturel og religiøs praksis og dermed sikre en bedre integration af tredjelandstatsborgere i medlemsstaternes samfund, værdier og livsstil)
- Specifik prioritet nr. 5: inddragelse af værtssamfundet i integrationsprocessen (aktioner rettet mod effektive måder til at højne bevidstheden og aktivt inddrage værtssamfundet i integrationsprocessen).

Ud over støtten til de nationale programmer kan op til 7 % af de EU-midler, der hvert år er til rådighed, anvendes direkte af Kommissionen til tværnationale projekter, undersøgelser eller andre typer aktioner af EU-interesse gennem "**fællesskabsforanstaltninger**".

For budgetåret 2003-2006 var der forberedende aktioner på EU's budget, nemlig "De forberedende foranstaltninger med henblik på integration af tredjelandstatsborgere (INTI)". Dette instrument genererede praktisk førstehåndserfaring med tværnationale projekter og hjalp dermed forskellige typer organisationer i medlemsstaterne med at forberede sig på lanceringen af fonden i 2007⁷.

3. BUDGETMIDLER

Budgetmidlerne i Den Europæiske Fond for Integration af Tredjelandstatsborgere i perioden 2007-2013 fremgår af nedenstående tabel.

Tabel 1 – EU-budgettet for Den Europæiske Fond for Integration af Tredjelandstatsborgere 2007-2013

Beløb i EUR								
EUR	2007	2008	2009	2010	2011	2012 ^(*)	2013 ^(*)	I alt
Medlemsstater, i alt	60 357 000	72 075 000	90 675 000	102 765 000	122 295 000	152 750 000	171 550 000	772 467 000
Fællesskabsforanstaltninger	4 543 000	5 425 000	6 825 000	7 735 000	9 205 000	9 750 000	10 950 000	54 433 000
I ALT	64 900 000	77 500 000	97 500 000	110 500 000	131 500 000	162 500 000	182 500 000	826 900 000

⁷ På http://ec.europa.eu/home-affairs/funding/integration/funding_integration_en.htm findes en evaluering af de forberedende INTI-foranstaltninger.

(*) Faktiske bevillinger fra 2007 til og med 2011. Beløbene for 2012 stammer fra budgetforslaget. Beløbene for 2013 er foreløbige.

Alle EU-medlemsstater deltager i gennemførelsen af fonden med undtagelse af Danmark, jf. protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet som bilag til traktaten om Den Europæiske Union. Midlerne til nationale programmer fordeles årligt blandt de øvrige 26 medlemsstater ud fra to kriterier: i) det gennemsnitlige antal tredjelandstatsborgere, der har opholdt sig lovligt i hver medlemsstat gennem de sidste tre år, og ii) antallet af tredjelandstatsborgere (undtagen visse bestemte kategorier), som har opnået en tilladelse fra hver medlemsstat til at opholde sig på dens område gennem de sidste tre år, angivet med de gældende vægtningskoefficienter.

Fondens maksimale bidrag til projekter i medlemsstaterne er fastsat til 50 % af en aktions samlede omkostninger og 75 % for medlemsstater, som er dækket af Samhørighedsfonden, og for aktioner, der afspejler specifikke prioriteter i henhold til de strategiske retningslinjer.

4. FORBEREDELSE AF GENNEMFØRELSEN I MEDLEMSSTATERNE

Kommissionen vedtog fælles **gennemførelsesbestemmelser**⁸ for alle fire fonde med få undtagelser for at sikre en harmoniseret anvendelse og fastlægge fælles skabeloner for programmering og rapportering. Bestemmelserne omfatter bl.a. udvælgelsesprocedurer og kriterier for berettigelse til støtte til udgifter, der er påløbet i forbindelse med fonden. En anden vigtig del af vejledningen bestod i et tæt samarbejde med medlemsstaterne om udarbejdelse af en **støtteberettigelsesmanual** med praktiske eksempler og bedste praksis med hensyn til projektledelse. Den er blevet opdateret jævnligt. Der blev afholdt informationsmøder om reglerne for støtteberettigede udgifter. Der blev givet yderligere generel vejledning på møder i **SOLID-udvalget** og på tre **konferencer** om fondene (i 2008 om fondene generelt og i 2009 for revisionsmyndighederne og om programmering og evaluering).

Selv om medlemsstaterne er ansvarlige for forvaltningen af midlerne i programmer med delt forvaltning, har Kommissionen det endelige ansvar for gennemførelsen af EU's budget. Medlemsstaterne har derfor ansvaret for at oprette et **nationalt forvaltnings- og kontrolsystem for fonden**, herunder en ansvarlig myndighed, der har til opgave at varetage ledelsen af programmet, i givet fald med støtte fra en delegeret myndighed, en revisionsmyndighed, som har til opgave at verificere, at ledelsen og kontrolsystemet faktisk fungerer, og en attesteringsmyndighed med ansvar for attesting af udgiftsanmeldelserne, før de sendes til Kommissionen. Disse myndigheder er tilsammen ansvarlige for at sikre en **forsvarlig økonomisk forvaltning af de midler, der tildeles medlemsstaterne**.

Hver medlemsstat indsendte en beskrivelse af sit ledelses- og kontrolsystem til Kommissionen, således at den kunne kontrollere, at alt var i overensstemmelse med de gældende bestemmelser. I slutningen af 2010 havde næsten alle medlemsstaternes beskrivelser af deres ledelses- og kontrolsystem vedrørende fonden fået udtalelsen "uden forbehold" fra Kommissionen. Desuden blev der foretaget kontroller på stedet af fondens ledelses- og kontrolsystemer (som kan være fælles med andre fonde i rammeprogrammet) i 17 medlemsstater inden udgangen af 2010. Yderligere syv medlemsstater skal kontrolleres i

⁸ Kommissionens beslutning 2008/457/EF (EUT L167 af 27.6.2008, s. 69).

2011. De fleste systemer syntes at fungere tilstrækkelig godt, men nogle trængte til forbedringer. På dette trin i kontrollen, som foregår gennem hele programmeringsperioden 2007-2013, var der navnlig fokus på udvælgelsesprocedurer, personaleressourcer til rådighed for myndighederne og dokumentation for de udførte procedurer og opgaver. Generelt ser det ud til, at de fleste medlemsstater har indført robuste systemer.

5. FLERÅRIGE PROGRAMMER 2007-2013

Inden udgangen af 2008 blev fondens flerårige programmer godkendt i de fleste medlemsstater og resten lige efter nytår 2009. For ikke at forsinke gennemførelsen, som sker gennem årlige programmer, tilrettelagde Kommissionen det sådan, at godkendelsen af de flerårige programmer faldt sammen med godkendelsen af de første to årlige programmer for 2007 og 2008.

De flerårige programmer, der ikke indebærer finansieringsbeslutninger, repræsenterer den **strategiske ramme**, som Kommissionen og de enkelte medlemsstater har vedtaget for den fælles udnyttelse af de nationale midler og fondens midler gennem den fulde programmeringsperiode 2007-2013. På EU-plan går de til at støtte et betydeligt antal aktioner til fordel for integration af tredjelandsstatsborgere, i alt næsten 1 400 mio. EUR i perioden 2007-2013⁹.

Tabel 2: Samlede omkostninger for alle flerårige programmer og finansieringskilder

2007-2013

(Konsolidering af finansieringsplanerne for de flerårige programmer i alle medlemsstater over den syvårige periode)

Alle beløb er i mio. EUR og er vejledende

Finansieringskilde		Vejledende beløb	%
Den Europæiske Fond for Integration af Tredjelandsstatsborgere	A	769 mio. EUR (*)	55,6 %
Nationale offentlige midler	B	456 mio. EUR	32,9 %
Offentlig støtte i alt	C = A + B	1 225 mio. EUR	88,5 %
Private tilskud	D	159 mio. EUR	11,5 %
Samlede omkostninger for alle flerårige programmer 2007-2013	E = C + D	1 384 mio. EUR	100 %

(*) Fondens tilskud, der er medregnet i medlemsstaternes flerårige programmer, som blev foreslået i 2008, var baseret på de budgetbevillinger, der blev besluttet af budgetmyndigheden for 2007 og 2008, og på budgetoverslagene for den resterende del af programmeringsperioden. Derfor adskiller det samlede beløb på 769 mio. EUR sig en smule fra det samlede beløb på 772,467 mio. EUR i tabel 1, som er baseret på fondens faktiske budgetbevillinger fra 2007 frem til 2011 og overslagene for 2012 og 2013.

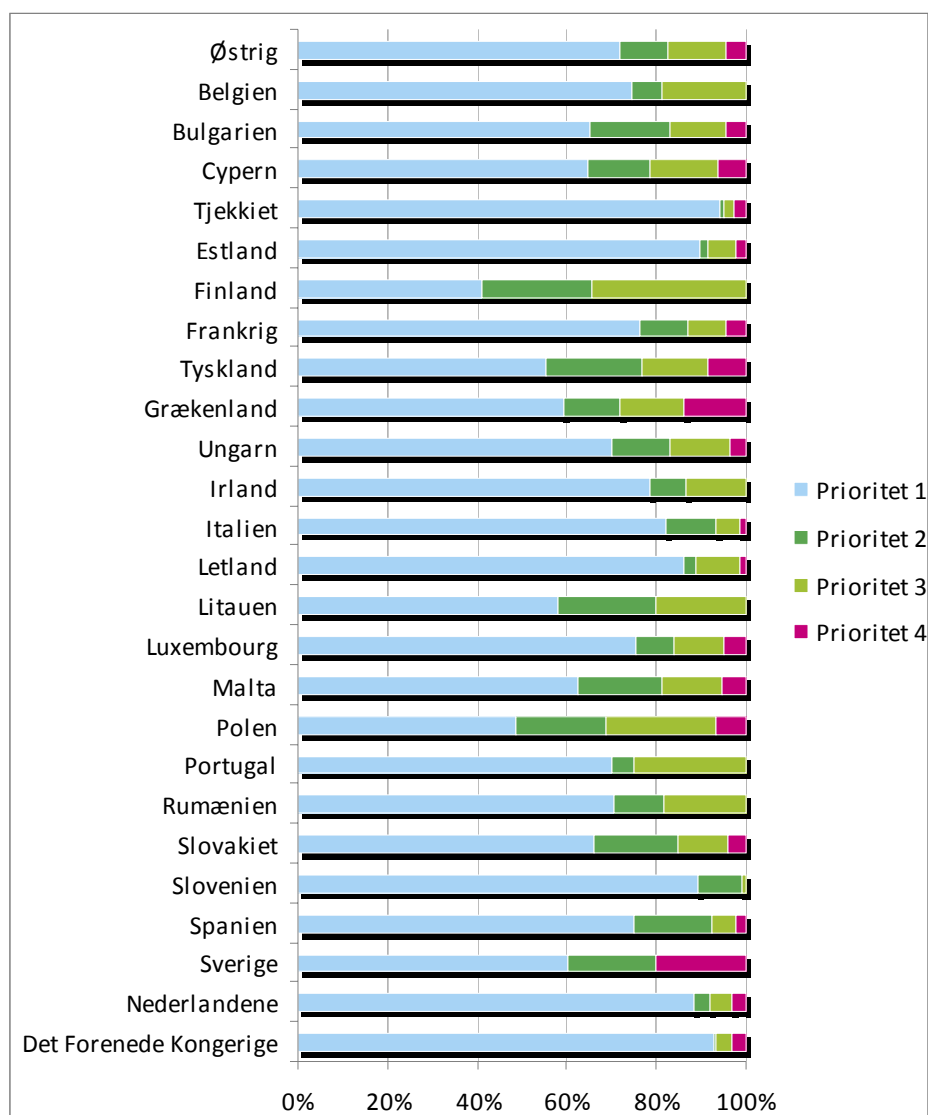
⁹ På <http://ec.europa.eu/ewsi/en/index.cfm> findes et sammendrag af alle de flerårige programmer.

Det fremgår af oplysningerne om indførelse af national lovgivning om integration, gennemførelse af nationale integrationsprogrammer og medlemsstaternes egne oversigter i de flerårige programmer, at visse medlemsstater ikke havde særlig meget erfaring med foranstaltninger, som specifikt var rettet mod integration af tredjelandssstatsborgere, da programmerne blev lanceret. Det gjaldt bl.a. Grækenland, Ungarn, Irland, Litauen og Rumænien. Omvendt kunne flere medlemsstater, bl.a. Frankrig, Østrig, Nederlandene og Spanien, straks bygge videre på deres egen nationale erfaring, herunder betydelige finansieringsprogrammer.

De prioriterede krav til en effektiv integration af tredjelandssstatsborgere var forskellige medlemsstaterne imellem afhængigt af det pågældende lands immigrationshistorie, tredjelandssstatsborgernes andel af den samlede befolkning, de aktuelle migrationsstrømme, den økonomiske og sociale situation og ditto vilkår, adgangen til strukturer og tjenester til støtte for integration og den institutionelle struktur. Til trods for disse forskelle **havde de fleste medlemsstater en række prioriterede foranstaltninger til fælles**. Først er der "tovejsstrategien", som afspejler princippet om, at både tilflytterne og modtagersamfundet skal inddrages i integrationsprocessen (gælder for 21 medlemsstater), herunder øget tolerance, folkeoplysning om og bekæmpelse af diskriminering af indvandrere og fremme af tværkulturel dialog. Den anden centrale udfordring (for 15 medlemsstater) gjaldt behovet for samfundsundervisning og oplysning til tredjelandssstatsborgere om historie, institutioner og grundlæggende normer og værdier i modtagerlandet. Den tredje store udfordring (for 13 medlemsstater) bestod i at tilpasse offentlige og private tjenester til et multikulturelt samfund og opbygge kapacitet i organisationer, som har med tredjelandssstatsborgere at gøre. Endelig var forbedring af sprogkunderskaber også et indlysende prioriteret behov (hos 12 medlemsstater).

Prioritet nr. 1 (se kapitel 2) vil få tildelt langt den største del af fondens midler i perioden 2007-2013 (en planlagt andel på 75 % på EU-plan (fra 94 % i Tjekkiet til 41 % i Finland), langt foran prioritet nr. 2 (12 % på EU-plan), nr. 3 (9 %) og nr. 4 (4 %). Finland, som har lagt forholdsvis mere vægt på prioritet nr. 2, er den eneste medlemsstat, hvor prioritet nr. 1 forventes at få tildelt mindre end 50 % af fondsmidlerne.

Figur 1: Fordeling af EU's midler mellem de fire prioriteter i de flerårige programmer

I henhold til fondens basisretsakt skal hver medlemsstat efter gældende nationale regler og national praksis tilrettelægge et partnerskab med de myndigheder og organer, der er involveret i gennemførelsen af det flerårige program, eller som kan yde et værdifuldt bidrag til udviklingen af det. Det er obligatorisk for fondens partnerskab at inddrage de ansvarlige myndigheder for forvaltningen af Den Europæiske Socialfond og Den Europæiske Flygtningefond.

De flerårige programmer indeholder en beskrivelse af partnerskabets organisatoriske struktur i hver medlemsstat. I partnerskabsudvalgene sidder ofte flere ministerier, førnævnte gennemførelsesmyndigheder for Den Europæiske Socialfond og Den Europæiske Flygtningefond og i mindre grad lokale myndigheder og ngo'er. I nogle medlemsstater arbejder partnerskabsudvalgene på to niveauer, dvs. et generelt udvalg og bestemte task forces eller ekspertgrupper. Ud over de formelle udvalg har de fleste medlemsstater tilrettelagt regelmæssige møder (dvs. en eller to gange om året) med alle projektgennemførende organisationer for at gøre status over resultater og mangler og for at drøfte finansieringsprioriteringer for de næste årlige programmer.

I medlemsstaterne sikrer man primært **fondens komplementaritet med EU's andre finansielle instrumenter** gennem et tæt samarbejde mellem forvaltningsmyndighederne for de forskellige fonde i forbindelse med partnerskabet. Typisk indebærer dette en høring af de berørte myndigheder i planlægnings- og programmeringsfasen og en gennemgang af listen over de aktuelle projekter, der er udvalgt til at få tilskud. Det er nemt, når den samme myndighed er ansvarlig for flere fonde under rammeprogrammet (f.eks. er den ansvarlige myndighed for fonden også ansvarlig for Den Europæiske Flygtningefond i Tjekkiet, Finland, Tyskland, Grækenland, Ungarn, Irland, Italien, Rumænien, Slovakiet, Slovenien, Spanien og Det Forenede Kongerige). Desuden skal der i mange medlemsstater i enhver ansøgning om midler opgives eventuelle andre kilder til EU-tilskud eller national støtte. Ansøgeren skal måske også begrunde, hvorfor fonden er relevant i forhold til andre tilgængelige EU-midler, eller forpligte sig til ikke at udnytte anden EU-støtte til de projekter, som fonden støtter.

Foruden at undgå overlapninger mellem fonden og andre af EU's finansielle instrumenter har medlemsstaterne tilrettelagt det sådan, at fonden supplerer aktionerne under Den Europæiske Socialfond, f.eks. ved at bruge fonden til at hæve tredjelandsskatsborgeres færdighedsniveau til det niveau, der kræves for at deltage i foranstaltninger til integration på arbejdsmarkedet, som Den Europæiske Socialfond støtter. Der er udviklet ægte synergi mellem fonden og Den Europæiske Socialfond i flere medlemsstater, især når den ansvarlige myndighed for fonden er den samme som for Den Europæiske Socialfond, hvilket gælder i f.eks. Belgien, Spanien og Sverige.

Herudover er fondens ansvarlige myndighed også medlem af partnerskabet for Den Europæiske Socialfond i flere medlemsstater. Det er f.eks. tilfældet i Østrig, Ungarn og Irland.

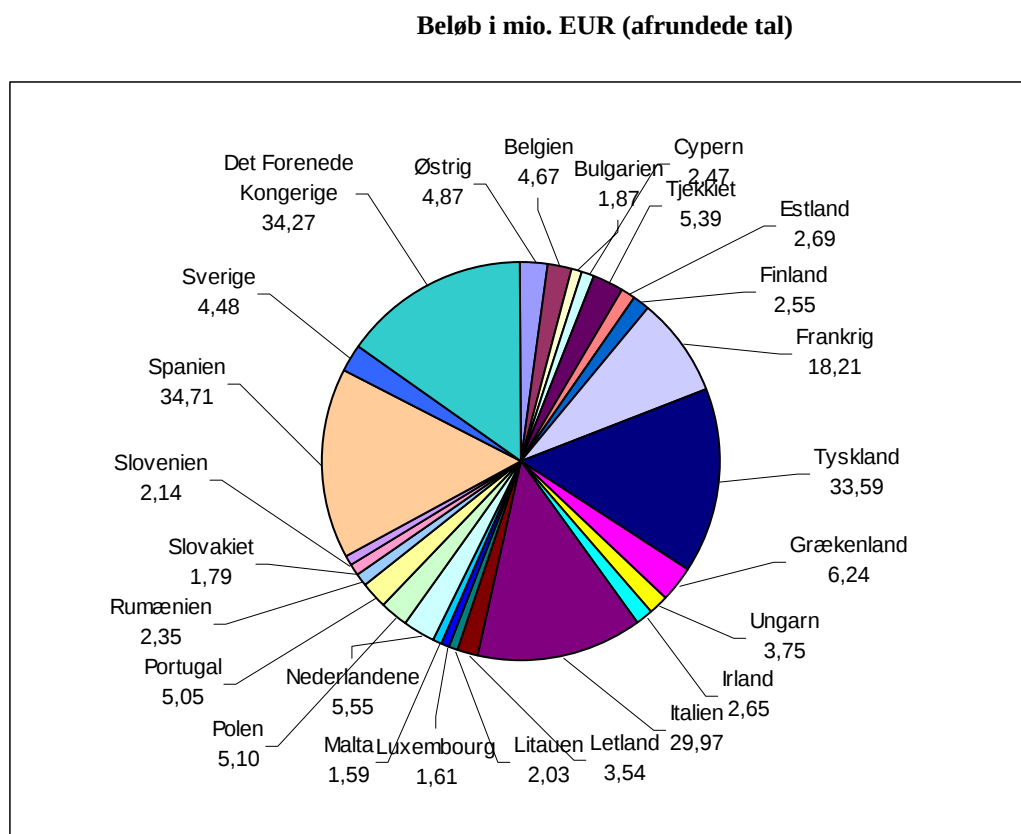
6. GENNEMFØRELSE AF BUDGETTET FOR DEN EUROPÆISKE FOND FOR INTEGRATION AF TREDJELANDSSKATSBORGERE I PERIODEN 2007-2009

Rapporteringsperioden 2007-2009 dækker **29 % af fondens samlede referencebeløb** med en samlet sum på **239,9 mio. EUR** i EU-bevillinger til rådighed for både aktioner med delt forvaltning og aktioner med direkte forvaltning.

6.1. Nationale programmer gennemført med delt forvaltning

I de første tre år af fondens gennemførelsesperiode blev **78 årlige programmer** godkendt med forpligtelser på i alt **223,1 mio. EUR**. Fordelingen af fondens midler blandt medlemsstaterne er vist i figur 2 nedenfor ved anvendelse af en fordelingsnøgle ifølge retsgrundlaget.

Figur 2: Fordeling af de forpligtede EU-midler til nationale programmer, 2007-2009

I perioden 2007-2009 var **de fem største modtagerlande** Spanien (34,7 mio. EUR), Det Forenede Kongerige (34,3 mio. EUR), Tyskland (33,6 mio. EUR) og Italien (30 mio. EUR) (hver fra 13 % til 15 % af de samlede EU-midler tildelt nationale programmer) fulgt af Frankrig (18,2 mio. EUR eller 8 % af det samlede beløb). Tilsammen modtog de ca. 68 % af de samlede beløb, der blev tildelt nationale programmer i rapporteringsperioden.

Dernæst fulgte et godt stykke længere nede på listen **otte medlemsstater**, der hver havde fået mellem 2 og 3 % af fondens tildelte midler i perioden 2007-2009. Det vil sige en tildeling på mellem 4,5 og 5,5 mio. EUR (Østrig, Belgien, Tjekkiet, Grækenland, Nederlandene, Polen, Portugal og Sverige).

Alle **andre medlemsstater** fik hver mellem 0,7 og 1,7 % af de tilgængelige fondsmidler. I perioden 2007-2009 lå tildelingerne til disse 13 medlemsstater på mellem 1,59 mio. EUR (Malta) og 3,75 mio. EUR (Ungarn).

I perioden 2007-2011 er de fem største støttemodtagerlande forblevet de samme, men deres indbyrdes rækkefølge er ændret lidt. Pr. 2011 kommer først Italien og derefter Det Forenede Kongerige, Spanien, Tyskland og Frankrig. Rækkefølgen afspejler omfanget af de respektive

migrationsstrømme og antallet af tredjelandsstatsborgere på lovligt ophold i referenceperioden, som ligger til grund for fordelingen af fondens midler mellem medlemsstaterne¹⁰.

Når de midler, som i henhold til de årlige programmer tildeles over de nationale budgetter og af støttemodtagerne, lægges sammen med fondens bidrag, beløb de samlede omkostninger for alle støttemodtagende aktioner sig til ca. **371 mio. EUR over den treårige periode 2007-2009**. Fondens bidrag udgjorde 60 % (128,7 mio. EUR), og endelig bidrog modtagerne selv med ca. 5 % af de planlagte samlede omkostninger (19,5 mio. EUR). Disse procentsatser er i store træk i overensstemmelse med dem, der er fastsat i de flerårige programmer (se tabel 2 i kapitel 5), når der tages hensyn til, at det forventede bidrag fra støttemodtagerne pr. definition kun kan være "planlagt" i begyndelsen af programmeringsperioden 2007-2013.

For hvert årligt program kunne medlemsstaterne bruge op til 7 % af deres årlige tildeling + 30 000 EUR til at betale for teknisk bistand til forvaltningen af fonden. Midler, der er øremærket til teknisk bistand i medlemsstaterne, androg i alt 5 mio. EUR, 5,8 mio. EUR og 7,1 mio. EUR i henholdsvis 2007, 2008 og 2009.

Ifølge **udnyttelsesgraden som opgivet ved udgangen af 2010** har forpligtelserne i medlemsstaterne været temmelig store i 2007 (82 % af bevillingerne) og 2008 (83 %) og nåede næsten 100 % i 2009. Seks medlemsstater rapporterede et forpligtelsesniveau i 2007, der lå tæt på 100 %, og i yderligere fire medlemsstater nåede man 90 % eller mere. For 2008 nåede fire medlemsstater op på en forpligtelsesgrad tæt på 100 %, og syv andre forpligtede mindst 90 % af deres bevilling.

Forpligtelserne i perioden 2007-2009 afspejler det samlede gennemførelsesmønster for de nationale programmer. I de fleste medlemsstater blev programmerne i høj grad påvirket af forsinkelser i opstartsfasen for 2007 og 2008 (se kapitel 7.4), men de fleste medlemsstater har formået at løse disse problemer hen ad vejen og sikret en forholdsvis gnidningsløs gennemførelse af det årlige program for 2009.

6.2. Fællesskabsforanstaltninger

For hvert af årene 2007, 2008, 2009, 2010 og 2011 vedtog Kommissionen et årligt arbejdsprogram med prioriteringer og mål for fondens fællesskabsforanstaltninger samt de aktioner, der var planlagt til at få støtte. Fællesskabsforanstaltningerne har altid fokus på tværnationale projekter og på aktioner i Unionens interesse inden for integration af tredjelandsstatsborgere.

I den førnævnte periode blev der givet tilskud efter forslagsindkaldelser, som var åbne for enhver type organisation, med krav om deltagelse i hvert projekt af aktører fra mellem tre og fem medlemsstater. Ifølge forslagsindkaldelserne var bl.a. følgende prioriteret: at fremme integrationsstrategier og foranstaltninger målrettet mod specifikke grupper såsom indvandrerkvinder og -børn, integrationsforanstaltninger på lokalt plan såsom mangfoldighedshåndtering i bestemte kvarterer, indsamling af oplysninger om offentlighedens og indvandrernes opfattelse af integrationsprocessen samt udforskning af forbindelserne mellem indvandrings-

¹⁰ Der kan læses mere i KOM(2011) 448 og SEK(2011) 940 om anvendelsen af kriterierne for fordelingen mellem medlemsstaterne af midlerne fra Fonden for de Ydre Grænser, Den Europæiske Fond for Integration af Tredjelandsstatsborgere og Den Europæiske Tilbagesendelsesfond.

politikken og integrationsprocesserne. Samlet set finansierede Kommissionen fra 2007 til 2010 ved hjælp af tilskud 37 tværnationale projekter, som fik tildelt 17,85 mio. EUR.

Ud over tilskud, som udgjorde størstedelen af de tilgængelige EU-midler, finansierede fællesskabsforanstaltningerne også flere offentlige indkøb. Af særlig interesse i denne forbindelse kan nævnes:

- den støtte, der ydes til European Integration Forum¹¹, som er et udvekslings- og diskussionsorgan om emnet integration nedsat af Kommissionen sammen med civilsamfundet, og som har holdt halvårige møder siden 2008
- Det Europæiske Integrationswebsted¹²: et interaktivt websted, der er tilgængeligt for enhver interessent på integrationsområdet, indeholder omfattende dokumentation, nyheder, god praksis fra alle EU-medlemsstater og giver mulighed for informationsudveksling
- integrationshåndbogen "Handbook on Integration for policy-makers and practitioners"¹³, som nu er udkommet i tre på hinanden følgende udgaver. Håndbogens formål er at samle og formidle god praksis på forskellige integrationsområder, f.eks. massemedierne og integration, folkeoplysning og styrkelse af migranter, erhvervelse af nationalitet og praktisering af aktivt medborgerskab, indvandrerunge, uddannelse og arbejdsmarkedet.

7. GENNEMFØRELSE AF PROGRAMMERNE FOR 2007, 2008 OG 2009 I MEDLEMSSTATERNE

I overensstemmelse med basisretsakten¹⁴ indsendte medlemsstaterne inden den 30. juni 2010 en evalueringsrapport til Kommissionen om gennemførelsen af aktioner, der var samfinansieret af fonden. De brugte alle en fælles skabelon, de havde fået af Kommissionen. På dette tidlige trin i gennemførelsen af de flerårige programmer (først i juni 2010 blev de endelige data om fuldførte projekter i det årlige program for 2007 tilgængelige for medlemsstaterne, mens gennemførelsen af det årlige program for 2008 netop var afsluttet, og gennemførelsen af det årlige program for 2009 stadig var i gang) har medlemsstaternes rapporter nødvendigvis fokus rettet mere mod gennemførelsesaspekter end mod resultater og virkninger. Disse vil blive rapporteret i de nationale evalueringsrapporter om resultater og virkninger af aktioner, der samfinansieres af fonden i perioden 2007-2010, som medlemsstaterne skal indsende til Kommissionen inden den 30. juni 2012.

I dette kapitel præsenteres og sammenlignes fakta og tal om gennemførelsen af de årlige programmer for 2007, 2008 og 2009, som de er indberettet af medlemsstaterne. Det skal understreges, at de indsamlede tal er gennemsnitsværdier, som ikke altid afspejler afvigelser fra tendensen. Når det har været muligt, er variationer eller afvigelser fra de gennemsnitlige resultater fremhævet.

¹¹ Læs mere om European Integration Forum på <http://ec.europa.eu/ewsi/en/policy/legal.cfm>

¹² <http://ec.europa.eu/ewsi/en/index.cfm>

¹³ http://ec.europa.eu/ewsi/en/resources/detail.cfm?ID_ITEMS=12892

¹⁴ Artikel 48, stk. 2, litra a), i beslutning 2007/435/EF.

7.1. Kort gennemgang

Pr. 30. juni 2010 var i alt **1 949 projekter** blevet finansieret af fonden i medlemsstaterne i henhold til de tre første årlige programmer for 2007, 2008 og 2009. Det svarer til et gennemsnit på EU-plan på 75 finansierede projekter i hver medlemsstat for de tre årlige programmer, dog med betydelige forskelle fra medlemsstat til medlemsstat (se tabel 4 nedenfor).

Tabel 4: Projekter finansieret i henhold til de tre årlige programmer for 2007, 2008 og 2009

Medlemsstater	Program for 2007	Program for 2008	Program for 2009*	2007-2009 i alt
Østrig	34	31	39	104
Belgien	13	14	21	48
Bulgarien	13	14	0	27
Cypern	3	10	8	21
Tjekkiet	2	27	17	46
Estland	17	76	72	165
Finland	10	18	12	40
Frankrig	2	3	29	34
Tyskland	162	148	59	369
Grækenland	7	11	0	18
Ungarn	19	22	20	61
Irland	8	0	0	8
Italien	54	48	59	161
Letland	13	17	0	30
Litauen	16	12	12	40
Luxembourg	3	12	14	29
Malta	0	1	3	4
Nederlandene	3	9	6	18
Polen	35	36	0	71
Portugal	12	10	3	25
Rumænien	1	7	4	12
Slovakiet	11	5	10	26
Slovenien	3	2	0	5
Spanien	169	241	120	530
Sverige	9	19	0	28
Det Forenede Kongerige	8	11	10	29
EU i alt	627	804	518	1 949

* I henhold til det årlige program for 2009 var projektudvælgelsen og -finansieringen stadig i gang pr. 30. juni 2010.

Selv om de medlemsstater, der får de største bevillinger, generelt er dem, der også har det største antal finansierede projekter (Spanien: 530 projekter, Tyskland: 369 projekter, Italien: 161 projekter), og modsat de medlemsstater, der får mindst støtte, også er dem, der har de færreste projekter (Malta: 4 projekter, Slovenien: 5 projekter og Irland: 8 projekter), følger antallet af projekter ikke altid bevillingens størrelse. Eksempelvis finansierede Estland med en forholdsvis lille bevilling stort set lige så mange projekter som Italien. Omvendt koncentrerede Det Forenede Kongerige, en af fondens primære støttemodtagere, sine midler om et begrænset antal større projekter (ca. 30). Derfor afspejler antallet af projekter i

medlemsstaterne en finansieringsstrategi (bred projektstøtte over for koncentration), som også ses af det gennemsnitlige EU-støttebeløb pr. projekt.

Projekter, der finansieres i henhold til de nationale programmer, var generelt små til mellemstore med et gennemsnitsbeløb for EU-støtten på ca. 76 000 EUR pr. projekt. I 16 medlemsstater (Østrig, Belgien, Bulgarien, Tjekkiet, Estland, Finland, Tyskland, Ungarn, Letland, Litauen, Luxembourg, Polen, Portugal, Slovakiet, Spanien og Sverige) var det mindre: fra 18 338 EUR til 68 952 EUR. Medlemsstaterne med den laveste gennemsnitlige EU-finansiering pr. projekt er Estland, Bulgarien, Luxembourg og Polen (se tabel 5 nedenfor).

Omvendt var den gennemsnitlige EU-finansiering i 10 medlemsstater højere end EU-gennemsnittet (Cypern, Frankrig, Grækenland, Irland, Italien, Malta, Nederlandene, Rumænien, Slovenien og Det Forenede Kongerige). Frankrig var den medlemsstat, der havde det højeste gennemsnit for EU-finansiering pr. projekt fulgt af Det Forenede Kongerige, Slovenien og Nederlandene med et noget lavere gennemsnit.

Tabel 5: Gennemsnitligt beløb for EIF-finansiering pr. projekt for de to programmeringsår 2007 og 2008*

	EIF forpligtet af medlemsstaten (2007 og 2008)	Antal projekter (2007 og 2008)	Gennemsnitlig EIF-finansiering pr. projekt
Østrig	2 783 852,60	65	42 828,50
Belgien	1 339 531,31	27	49 612,27
Bulgarien	810 365,32	27	30 013,53
Cypern	1 264 842,72	13	97 295,59
Tjekkiet	1 449 221,39	29	49 973,15
Estland	1 705 466,37	93	18 338,35
Finland	1 534 600,00	28	54 807,14
Frankrig	10 937 000,00	5	2 187 400,00
Tyskland	20 509 937,00	310	66 161,09
Grækenland	3 313 557,43	18	184 086,52
Ungarn	1 897 256,02	41	46 274,54
Irland	722 187,00	8	90 273,38
Italien	14 616 895,28	102	143 302,89
Letland	1 767 214,93	30	58 907,16
Litauen	1 351 598,09	28	48 271,36
Luxembourg	530 569,73	15	35 371,32
Malta	99 155,20	1	99 155,20
Nederlandene	2 425 961,57	12	202 163,46
Polen	2 580 226,27	71	36 341,22
Portugal	1 068 431,68	22	48 565,08
Rumænien	712 732,35	8	89 091,54
Slovakiet	1 042 788,25	16	65 174,27
Slovenien	1 171 612,58	5	234 322,52
Spanien	19 947 890,57	410	48 653,39
Sverige	1 930 664,44	28	68 952,30
Det Forenede Kongerige	11 341 023,28	19	596 895,96
Den Europæiske Union	108 854 581,38	1 431	76 068,89

* Da projektudvælgelsen og -finansieringen ikke var afsluttet for 2009 den 30. juni 2010, er beregningen af gennemsnittet for EU-finansieringen pr. projekt kun baseret på de to første årlige programmer.

7.2. Gennemførelsesmetoder, projektudvælgelse og projektf finansiering

I henhold til det generelle program kan medlemsstaterne vælge mellem to gennemførelsesmetoder:

- den ansvarlige myndighed som "tildelingsorgan", hvor projekterne generelt gennemføres på grundlag af åbne forslagsindkaldelser (i behørigt begrundede tilfælde kan tilskud tildeles uden en forudgående forslagsindkaldelse), eller
- den ansvarlige myndighed som "udøvende organ", hvor den ansvarlige myndighed beslutter at gennemføre projekterne direkte, alene eller i forening med en national myndighed, der har kompetencen i kraft af sin tekniske ekspertise, sin høje grad af specialisering eller sine administrative beføjelser, fordi projekternes karakteristika ikke efterlader nogen alternativ gennemførelse, f.eks. situationer med de jure-monopol, eller af sikkerhedsgrunde.

På grund af fondens formål og den varierede interessentskare på dette område **var metoden med tildelingsorganet, hvor 95 % af alle projekter blev finansieret (1 852 projekter i alt), forventeligt langt den mest anvendte gennemførelsesmetode.** Alle medlemsstater gennemførte da også deres programmer helt eller delvis efter tildelingsorgan-metoden.

Kun ni medlemsstater (Cypern, Estland, Frankrig, Italien, Letland, Slovakiet, Slovenien, Spanien og Det Forenede Kongerige) gennemførte dele af deres programmer efter metoden med et udøvende organ vedrørende i alt 97 projekter. Desuden blev størstedelen af projekterne efter udøvende organ-metoden finansieret i begyndelsen af den flerårige programmeringsperiode, og siden er antallet faldet.

Kun otte medlemsstater (Østrig, Frankrig, Irland, Letland, Litauen, Luxembourg, Nederlandene og Slovenien) afholdt ved brug af metoden med et tildelingsorgan en enkelt forslagsindkaldelse for hvert årligt program. I alle andre medlemsstater var det nødvendigt med flere indkaldelser til mindst et af de årlige programmer, fordi en enkelt indkaldelse ikke var nok til at udnytte tildelingen fuldt ud, og desuden for at dække de enkelte områder for programforanstaltningerne.

Forslagsindkaldelserne tiltrak så imponerende mange som 5 234 forslag gennem den tre år lange periode. Forslagene blev fremsendt af alle typer organisationer: nationale, regionale eller lokale myndigheder, ngo'er af enhver status, uddannelses- og forskningsinstitutioner osv. **Alene i forbindelse med det årlige program for 2009 blev der fremsendt tæt ved 2 000 forslag i alt** (se tabel 6).

Som resultat af den meget kraftige reaktion på forslagsindkaldelserne **blev der kun udvalgt 47 % af forslagene, hvoraf 73 % fik tilskud.** Nogle medlemsstater angav den tilgængelige tilskudsramme som en begrænsende faktor (f.eks. Bulgarien, Estland, Italien og Litauen), men det var ikke den eneste grund til at afvise forslagene eller til ikke at finansiere alle udvalgte forslag. F.eks. kunne en yderligere analyse af de udvalgte forslag, foretaget af den ansvarlige myndighed, i sidste ende betyde, at der ikke blev givet tilskud, fordi gennemførelsesorganisationens situation var blevet forværret, eller den ikke længere havde adgang til den forventede samfinansiering, eller der manglede vigtige tekniske detaljer af hensyn til tilskudsaftalen osv. De ansvarlige myndigheder varetog således på seriøs vis deres opgave med at finansiere projekter med fondens midler.

Tabel 6: Projekter modtaget, udvalgt og finansieret i 2007-2009 efter tildelingsorgan-metoden efter indkaldelse af forslag

Medlemsstat	Program for 2007			Program for 2008			Program for 2009			2007-2009 i alt		
	Indkomne forslag	Udvalgte projekter	Finansierede projekter	Indkomne forslag	Udvalgte projekter	Finansierede projekter	Indkomne forslag	Udvalgte projekter	Finansierede projekter	Indkomne forslag	Udvalgte projekter	Finansierede projekter
Østrig	48	34	34	70	31	31	119	40	39	237	105	104
Belgien	14	14	13	14	14	14	25	23	21	53	51	48
Bulgarien	40	22	13	56	31	14	0	0	0	96	53	27
Cypern	2	0	0	18	7	7	17	5	5	37	12	12
Tjekkiet	2	2	2	48	28	27	27	19	17	77	49	46
Estland	31	5	5	134	72	71	110	81	69	275	158	145
Finland	47	10	10	23	18	18	48	12	12	118	40	40
Frankrig	0	0	0	0	0	0	135	30	27	135	30	27
Tyskland	336	162	162	236	148	148	305	59	59	877	369	369
Grækenland	56	8	7	46	11	11	0	0	0	102	19	18
Ungarn	34	19	19	45	22	22	45	20	20	124	61	61
Irland	41	10	8	0	0	0	29	0	0	70	10	8
Italien	405	171	41	373	145	28	523	350	38	1 301	666	107
Letland	14	11	11	21	15	15	0	0	0	35	26	26
Litauen	17	16	16	14	13	12	27	16	12	58	45	40
Luxembourg	7	3	3	19	12	12	20	15	14	46	30	29
Malta	9	0	0	1	1	1	4	3	3	14	4	4
Nederlandene	5	3	3	12	9	9	16	6	6	33	18	18
Polen	45	37	35	57	36	36	53	0	0	155	73	71
Portugal	13	12	12	12	12	10	3	3	3	28	27	25
Rumænien	5	3	1	15	8	7	16	4	4	36	15	12
Slovakiet	14	10	10	7	5	5	18	10	10	39	25	25
Slovenien	2	2	2	1	1	1	0	0	0	3	3	3
Spanien	437	126	126	331	233	233	258	115	115	1 026	474	474
Sverige	74	9	9	0	19	19	38	0	0	112	28	28
Det Forenede Kongerige	34	12	7	29	11	11	84	36	10	147	59	28
EU i alt	1 732	701	549	1 582	902	762	1 920	847	484	5 234	2 450	1 795

NB: Kun forslag/projekter, der er modtaget, udvalgt og finansieret efter tildelingsorgan-metoden efter indkaldelse af forslag, er medregnet (ikke projekter undtagelsesvis finansieret uden en forslagsindkaldelse eller projekter finansieret efter udøvende organ-metoden). Hvis der blev afholdt mere end én forslagsindkaldelse for et årligt program, indeholder tallene det samlede antal indkomne forslag, udvalgte projekter og finansierede projekter for alle indkaldelser vedrørende det pågældende årlige program.

7.3. Projektområder – gennemførelse af prioriteter og specifikke prioriteter

Med det meget høje antal finansierede projekter og variationen i de organisationer, der gennemfører dem, blev en bred vifte af emner dækket i den undersøgte periode. De finansierede projekter kan rubriceres i tre hovedkategorier alt efter deres primære "mål", dvs. projekter målrettet mod primært tredjelandsstatsborgere, mod offentlige og private tjenesteydere, der beskæftiger sig med tredjelandsstatsborgere, og mod modtagersamfundet (se tabel 7). En detaljeret beskrivelse af de støttede aktionstyper findes på de følgende sider.

De primære emner, der får støtte fra fonden i medlemsstaterne, er **foranstaltninger, hvor primært tredjelandsstatsborgere er målgruppen, nærmere bestemt projekter om information og uddannelse, herunder sprogkundskaber, praktisk information og samfundsundervisning**. Tovejsstrategien var næsten lige så vigtig.

Selv om **kapacitetsopbygning** i bred forstand kun kommer ind på andenpladsen over foranstaltninger (tilpasning og koordinering af offentlige og private tjenester), blev **samarbejdet mellem medlemsstaterne og foranstaltninger målrettet mod modtagersamfundet** for at fremme tværkulturel dialog finansieret i de fleste medlemsstater og er af lige stor betydning. Interessant nok har **samarbejdet** mellem medlemsstaterne sammen med **forskning, undersøgelser, overvågning og evaluering** udviklet sig mere end forudset i begyndelsen af programmeringsperioden.

Projekter, der udmønter prioritet nr. 1, udgjorde ca. 80 % af alle projekter langt foran projekter under prioritet nr. 3 (10 %), prioritet nr. 2 (6 %) og prioritet nr. 4 (4 %). **Prioriteternes andele hænger godt sammen med de samlede beløb, der blev planlagt i begyndelsen af programmeringsperioden**. Af alle fire "specifikke mål" for fonden (se kapitel 2) er det målet om "at udvikle og gennemføre integrationsprocessen for nyankomne tredjelandsstatsborgere i medlemsstaterne", **der er klart fremherskende** med næsten 70 % af alle finansierede projekter. Det falder i tråd med basisretsakten, ifølge hvilken "Fonden fokuserer primært på foranstaltninger med henblik på integration af nyankomne tredjelandsstatsborgere".

Medlemsstaterne udnyttede i vidt omfang muligheden for en højere grad af EU-samfinansiering til projekter, der gennemfører en eller flere specifikke prioriteter, dvs. 62 % af alle berørte projekter. Den største andel udgøres af projekter, der udmønter mere end én specifik prioritet, fulgt af dem, som udmønter de specifikke prioriteter 2 og 5. Der er imidlertid betydelig forskel mellem medlemsstaterne. F.eks. gennemførte Italien, Letland og Spanien projekter under hver af de fem specifikke prioriteter. Omvendt blev kun én af de specifikke prioriteter gennemført i Østrig, Cypern og Slovenien (specifik prioritet 4) og i Frankrig og Det Forenede Kongerige (specifik prioritet 2). I Malta, Spanien og Sverige udmøntede alle finansierede projekter efter tildelingsorgan-metoden en eller flere specifikke prioriteter.

Overordnet set **er de prioriterede behov, som identificeres i planlægningsfasen i de flerårige programmer, generelt blevet bekræftet**, og de vigtigste ændringer er kun et resultat af de faktiske forslag, der er indsendt af gennemførelsesorganisationer i forbindelse med forslagsindkaldelserne.

Tabel 7: Oversigt over aktioner finansieret af medlemsstaterne i henhold til de årlige programmer 2007-2009

Målgruppe	Aktionstype	Prioritet nr. 1	Prioritet nr. 2	Prioritet nr. 3	Prioritet nr. 4	Medlemsstater i alt
Tredjelandssstatsborger e	Forbedring af sprogkundskaber (og kapacitetsopbygning på dette område)	20: AT, BE, CY, CZ, DE, EE, FR, EL, HU, IE, IT, LV, LT, LU, PL, RO, SK, SI, ES, UK		2: BE, CY	1: MT	21: AT, BE, CY, CZ, DE, EE, FR, EL, HU, IE, IT, LV, LT, LU, MT, PL, RO, SK, SI, ES, UK
	Formidling af generel og praktisk information (rettigheder og pligter, tilgængelige tjenester osv.) samt samfundsundervisning (kultur, historie, institutioner i værtsmedlemsstaten)	22: AT, BE, BG, CY, CZ, EE, FI, EL, HU, IE, IT, LV, LT, LU, PL, PT, RO, SK, SI, ES, SE, UK	1: IT	6: BE, EE, FI, HU, IT, LV	2: BE, MT	23: AT, BE, BG, CY, CZ, EE, FI, EL, HU, IE, IT, LV, LT, LU, MT, PL, PT, RO, SK, SI, ES, SE, UK
	Adgang til andre former for uddannelse	6: BE, EE, EL, LV, SE, UK	1: CZ			7: BE, CZ, EE, EL, LV, SE, UK
	Foreløbige aktioner til efterfølgende at lette adgangen til arbejdsmarkedet , beskæftigelse og det økonomiske liv og at blive selvhjulpne	12: AT, BG, DE, EL, LT, MT, PL, PT, RO, SK, ES, SE	1: CZ	3: FI, LV, LT		15: AT, BG, CZ, DE, FI, EL, LV, LT, MT, PL, PT, RO, SK, ES, SE
	Social og juridisk vejledning og rådgivning	11: BE, CZ, FI, FR, HU, LV, PL, PT, RO, SK, ES		3: CZ, FI, LV		11: BE, CZ, FI, FR, HU, LV, PL, PT, RO, SK, ES
	Tovejsstrategi: lette eller fremme tredjelandssstatsborgeres deltagelse i samfundslivet og i tjenester og udvekslinger med værtssamfundet	14: AT, CY, DE, EE, EL, HU, IE, IT, LU, MT, NL, SK, ES, SE		3: FI, LV, SK	1: MT	15: AT, CY, DE, EE, FI, EL, HU, IE, IT, LU, MT, NL, SK, ES, SE
	Sundhed	3: CZ, ES, SE		2: CZ, PL		4: CZ, PL, ES, SE
	Aktioner, der specifikt er målrettet sårbare grupper	10: AT, BE, DE, CZ, FI, FR, IT, ES, SE, UK			1: IT	10: AT, BE, CZ, DE, FI, FR, IT, ES, SE, UK
	Opgradering af modtagelsen , herunder tjenester, faciliteter og lovgivning	5: BE, CZ, IE, LV, UK	1: BE			5: BE, CZ, IE, LV, UK
	Boligforhold	2: PL, ES				2: PL, ES
	Foranstaltninger før afrejse (foranstaltninger målrettet tredjelandssstatsborgere, før de ankommer til værtsmedlemsstaten)	3: BE, FI, EL				3: BE, FI, EL

Tabel 7: Oversigt over aktioner finansieret af medlemsstaterne i henhold til de årlige programmer 2007-2009 (fortsat)

Målgruppe	Aktionstype	Prioritet nr. 1	Prioritet nr. 2	Prioritet nr. 3	Prioritet nr. 4	Medlemsstater i alt
Politikere, personale i offentlige og private organer, der har med integration at gøre, og andre personer, der er i kontakt med tredjelandstatsborgere eller integrations-spørgsmål	Tilpasning af offentlige og private tjenester til et multikulturelt samfund gennem oplæring, kapacitetsopbygning og folkeoplysning	10: AT, CZ, EE, FR, HU, IT, LV, LT, PT, RO	1: EE	16: AT, BG, CY, CZ, EE, FI, EL, HU, LV, LT, LU, MT, PT, RO, SK, ES	1: HU	18: AT, BG, CY, CZ, EE, FI, FR, EL, HU, IT, LV, LT, LU, MT, PT, RO, SK, ES
	Forskning i tredjelandstatsborgeres situation i medlemsstaten især, herunder samfundets holdning til tredjelandstatsborgere, for bedre at kunne skræddersy de integrationsforanstaltninger og processer, de har brug for	6: BG, HU, IT, LV, RO, SE	15: AT, BE, BG, CY, CZ, FI, EL, HU, IT, LT, LU, PL, RO, SK, UK	4: AT, IT, PT, RO	1: IT	18: AT, BE, BG, CY, CZ, FI, EL, HU, IT, LV, LT, LU, PL, PT, RO, SK, SE, UK
	Analyse og evaluering af integrationsforanstaltninger og processer generelt og i medlemsstaterne især, før og nu, for at øge effektiviteten	4: MT, NL, SK, SE	12: BG, CY, CZ, EE, FI, EL, IT, LV, LU, PL, PT, ES	2: IT, RO	1: IT	17: BG, CY, CZ, EE, FI, EL, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, ES, SE
	Udvikling af metoder og værktøjer til overvågning og evaluering, herunder indikatorer		13: AT, BG, CY, DE, EE, FI, EL, HU, IT, LU, PL, SK, UK	1: IT	1: SK	13: AT, BG, CY, DE, EE, FI, EL, HU, IT, LU, PL, SK, UK
	Koordinering af tjenester og politikker og udvekslinger mellem de forskellige aktører i medlemsstaterne	3: EL, IT, PT	6: LV, LT, PT, RO, SK, ES	11: AT, BG, CY, DE, EL, HU, LT, LU, PL, PT, ES	6: HU, LV, LU, NL, SK, ES	16: AT, BG, CY, DE, EL, HU, IT, LV, LT, LU, NL, PL, PT, RO, SK, ES
	Koordinering og samarbejde mellem medlemsstaterne		1: LT	2: LT, SK	11: AT, CY, CZ, EE, EL, HU, IT, LU, MT, NL, SE	13: AT, CY, CZ, EE, EL, HU, IT, LT, LU, MT, NL, SK, SE
	Inddragelse af medierne	5: CZ, EL, HU, LT, SK		1: CY		6: CY, CZ, EL, HU, LT, SK
Modtager-samfundet	Forbedre tolerance, folkeoplysning og tværkulturel dialog	12: AT, CZ, DE, EE, EL, HU, IT, LT, LU, MT, PT, SK	2: BG, PT	6: AT, BG, CY, DE, LU, MT	1: MT	14: AT, BG, CY, CZ, DE, EE, EL, HU, IT, LT, LU, MT, PT, SK

Det primære område, hvor projekter blev finansieret under **prioritet nr. 1** (foranstaltninger, der skal omsætte "fælles grundprincipper for politikken for integration af indvandrere i Den Europæiske Union" i praksis), vedrørte **tilvejebringelsen af generel og praktisk information og samfundsundervisning** af tredjelandsstatsborgere, som blev gennemført i de fleste medlemsstater. Projekterne vedrørte bl.a.:

- formidling af informationsmateriale på papir, i elektronisk form (webportaler osv.) eller gennem e-læring
- orientering gennem introduktionskurser, workshopper, seminarer osv.
- udvikling af netværk af informationscentre eller modtagelsestjenester
- tilrettelæggelse af studiebesøg for tredjelandsstatsborgere hos statslige institutioner, på historiske steder og museer m.v.
- mentor- eller coachordninger varetaget af lokalbefolkningen med henblik på at lede tredjelandsstatsborgere gennem deres integration i modtagersamfundet.

Det sekundære område var **sprogundervisning** enten i form af kurser eller andet undervisningsmateriale for tredjelandsstatsborgere, herunder e-læring, eller som udvikling af specifikke sprogundervisningsteknikker tilpasset til tredjelandsstatsborgere.

Arbejdet med at fremme tovejsstrategien til integration blev finansieret gennem en lang række aktiviteter, ofte af innovativ art, såsom festivaler, konkurrencer og udstillinger, introduktion af tredjelandsstatsborgerforældre for skolen eller sommerlejr for både tredjelandsstatsborgerbørn og lokale børn. Projekter til **forbedring af tolerance, folkeoplysning og fremme af tværkulturel dialog** omfattede aktiviteter såsom sport og kulturelle begivenheder, en tv-serie rettet mod modtagersamfundet osv.

Foreløbige aktioner til at lette adgangen til arbejdsmarkedet og deltagelsen i det økonomiske liv omfattede adgang til anden uddannelse end sprog- eller erhvervsfaglig uddannelse eller tilvejebringelse af bedømmelser af færdigheder og uddannelseskurser.

Tilpasning af offentlige og private tjenester til et multikulturelt samfund gennem folkeoplysning og kapacitetsopbygning omfattede tilrettelæggelse af specifikke undervisningslektioner, workshopper og seminarer og formidling af informationsmateriale.

Aktioner, der specifikt er målrettet sårbare grupper, fokuserede på kvinder og børn. Ved hjælp af projekterne leverede man særlig støtte ved udslusningen fra modtagelsescentre, arrangerede boliger, leverede primær bistand til jobsøgning, hjalp med adgang til sundhed og sociale tjenester osv.

Grækenland udarbejdede i samarbejde med IOM et **før afrejse-program for uddannelse og information i Moldova** målrettet mod potentielle migranter. I et fire måneder langt forløb tilbød man ifølge programmet formel og uformel information om sprog, institutioner og værdier i det græske samfund, praktisk information om migranternes rettigheder og pligter og de nødvendige procedurer for lovlig indrejse og ophold på græsk territorium og faglig rådgivning for at opnå et bedre match mellem tredjelandstatsborgernes færdigheder og det græske arbejdsmarkeds faktiske behov.

Projektet havde en målgruppe, der normalt er svær at nå. Det forventes også at få en positiv indvirkning på migrationen ved at lette lovlig – og dermed afskrække fra ulovlig – migration til Grækenland.

I **Italien** havde man i et projekt gennemført af Venedig kommune fokus på **sprog- og borgerundervisning målrettet mod sårbare kategorier** såsom analfabeter blandt tredjelandstatsborgere, kvinder og nytilflyttede unge. Projektet gav deltagerne fleksible og skræddersyede aktiviteter samt innovative undervisningsteknikker og støtte (interkulturel formidling og babysitting, brug af nye teknologier osv.). Et netværk af offentlige og private partnere gjorde det muligt konstant at holde aktiviteterne op mod planen. Projektets afsluttende begivenhed var en kongres, hvor deltagerne fik deltagerbeviser for de forskellige projektaktiviteter.

I **Portugal** udviklede man i et projekt **interkulturel formidling i offentlige tjenester** gennem et partnerskab mellem offentlige tjenester, formidlere og højere læreanstalter. Det er nu muligt at se de foreløbige resultater i form af uddannelsesinitiativer, integration af formidlere i institutioner og interkulturel formidling i praksis. Den formidling, der tilbydes af offentlige tjenester, vil blive opretholdt og konsolideret. Der vil komme en niveau III-profil i kataloget over nationale kvalifikationer og et uddannelsesreferencesystem, som desuden kan overføres til et højere niveau af universiteterne.

I et projekt, der gennemføres i **Tjekkiet**, **bliver tredjelandstatsborgerfamilier sat sammen med lokale familier**, som bor i samme region. Projektet dækker hele landet. Det kan eventuelt ses som et supplement til etableringen af integrationscentre i hver region i landet. Parvis gruppering af familier, så den lokale familie kan hjælpe den udenlandske familie, imødekommer de behov hos tredjelandstatsborgere, som de offentlige tjenester ikke opfylder, men som integrationssystemet i Tjekkiet gradvis er ved at kunne dække. Projektet bakkes op af en omfattende mediekampagne.

Ungarn støttede et projekt om **folkeoplysning af borgerne i Budapest** om tilstedeværelsen af migrantsamfund i hovedstaden og disses bidrag til multikulturalismen i Budapest. Fire festivaler blev afholdt i en populær kulturinstitution placeret i hjertet af Budapest. Hver festival havde en bred vifte af kulturelle aspekter (kunsthåndværk, musik, dans, film, fotoudstillinger). Begivenhederne blev støttet af en række kommunikationsaktiviteter. Projektet havde held til at højne bevidstheden hos Budapests indbyggere om tilstedeværelsen af tredjelandstatsborgere i deres by og til at fremme den tværkulturelle dialog.

Med projekter under **prioritet nr. 2** (udvikling af indikatorer og evalueringsmetoder til at vurdere fremskridt, tilpasse politikker og foranstaltninger og lette koordineringen af læring gennem sammenligning) finansierede man **forskning** i tredjelandssstatsborgeres situation i medlemsstaterne og i samfundets holdning til tredjelandssstatsborgere med henblik på at tilpasse integrationsforanstaltningerne til behovet. Det drejede sig bl.a. om dataindsamling om tredjelandssstatsborgere i medlemsstaten, kvalitativ forskning såsom diskussionsgrupper med repræsentanter for ngo'er og uddannelsessystemet, interview med tredjelandssstatsborgere og eksperter. Der blev også finansieret mere specifikke undersøgelser, f.eks. om integration af tredjelandssstatsborgeres børn i uddannelsessystemet.

Ud over ovenstående blev der givet tilskud til **analyser og evalueringer af integrationspolitikker og -foranstaltninger**, herunder analyse af den retlige ramme og administrativ praksis, udvikling af indikatorer eller evalueringsmetoder, koordinering af tjenester og aktører med henblik på informationsdeling, statistiske data og nyheder om integration.

Eksempler på projekter under prioritet nr. 2

I Polen overvågede man i et forskningsprojekt **diskrimination af tredjelandssstatsborgere**, primært gennem rettighedsforkæmpelsesaktiviteter og informationskampagner målrettet mod beslutningstagerne. I projektet tog man hensyn til en nylig, stor undersøgelse af tredjelandssstatsborgeres situation i Polen, navnlig med hensyn til beskæftigelse. Aktiviteter: en sociologisk undersøgelse med deltagelse af 360 tredjelandssstatsborgere og 30 embedsmænd og eksperter i integration og diskrimination af udlændinge i Polen, en analyse af de sociale og lovgivningsmæssige aspekter af diskrimination omfattende 30 retsakter, en undersøgelse af arbejdsgivernes villighed til at ansætte forskellige kategorier af tredjelandssstatsborgere, publikation og distribution af to essays om spørgsmål på dette område med anbefalinger til beslutningstagere og tredjelandssstatsborgere i Polen samt seminarer for at fremme resultaterne.

I Litauen blev der foretaget en feasibilityundersøgelse af **tredjelandssstatsborgeres adgang til arbejdsmarkedet** for at få mere viden om deres behov. Nu da de vigtigste problemer og vanskeligheder, som tredjelandssstatsborgere står over for, er blevet indkredset, bruges projekresultaterne i vidt omfang af mange samfundsgrupper og institutioner i Litauen.

I Slovakiet satte man i et undersøgelsesprojekt fokus på **integration af migrantbørn i uddannelsessystemet på folkeskoleniveau**. Ud over vurdering af behov, udfordringer og begrænsninger udmøntede projektet sig i undervisningsmoduler og -materialer, der var relevante for migrantbørn. Det fandtes ikke tidligere.

I Frankrig undersøgte man i en storstilet statistisk undersøgelse for første gang **integrationsprocessen for flere tusinde tredjelandssstatsborgere over flere år**, dvs. i de første få måneder efter ankomsten, et år senere og tre år senere. Spørgsmålene omhandler situationen før og den administrative proces efter ankomsten og senere erhvervelsen af sprogkundskaber, adgang til beskæftigelse og bolig og endnu senere adgang til uddannelse, sundhedsydelser, samfundslivet osv. Undersøgelsen skal give beslutningstagere og integrationstjenester en tilbundsående viden om integrationsprocessen samt forslag til forbedring af integrationspolitikken.

I henhold til **prioritet nr. 3** (politisk kapacitetsopbygning, koordinering og tværkulturel kompetenceopbygning i medlemsstaterne på tværs af de forskellige niveauer og ministerier) har medlemsstaterne finansieret aktioner vedrørende **tilpasning af offentlige og private tjenester** til et multikulturelt samfund gennem uddannelse, kapacitetsopbygning og folkeoplysning, navnlig henvendt til personalet i statslige organer og ngo'er og andre mennesker, der er i kontakt med tredjelandssstatsborgere. Det omfattede uddannelseskurser og seminarer for offentlige og private institutioner om højnelse af bevidsthed og tolerance over for mangfoldighed, koordinering af tjenester og politikker i medlemsstaterne, udsendelse af håndbøger og oprettelse af partnerskaber med lokale myndigheder.

Eksempler på projekter under prioritet nr. 3

*I Østrig indsamler man i et projekt med base i et **integrations- og overvågningscenter** data om migration og integration. Centret har oprettet et websted og et specialiseret bibliotek og udgiver et kvartalsnyhedsbrev. Det giver integrationsinteressenter data og værktøjer til integrationsformål, information om integrationsprojekter og støtter også netværks-samarbejde. Overvågningsaspektet vil gøre det muligt at vurdere virkningerne af integrationsaktiviteter og vil på lang sigt give input til den sociale og politiske debat om integrationsspørgsmål.*

*I Cypern blev der arrangeret seminarer specifikt for lærere, herunder særlige **uddannelsesseminarer om tværkulturel uddannelse og undervisning i græsk som andetsprog eller fremmedsprog**. Formålet med aktionen var at sætte lærerne i stand til bedre at tackle integrationsproblemer. Navnlig gav seminarerne lærerne den nødvendige viden og information om nye undervisningsmetoder og bedste praksis, som skal anvendes i undervisningen af tredjelandssstatsborgere. Lærerne var begejstrede for disse seminarer, idet de betragtede dem som meget nyttige for forståelsen af tredjelandssstatsborgernes børns opfattelse, og seminarerne gav dem væsentlige oplysninger og metoder til at håndtere denne målgruppe.*

*Et projekt i Finland tog sigte på **skabe øget bevidsthed hos myndighederne** i et regionalt område om tredjelandssstatsborgere fra det thailandske samfund, som er i en særlig sårbar position, da det let falder uden for rammerne af de offentlige foranstaltninger. Projektet understregede problemerne, som tredjelandssstatsborgerne selv så dem, og udmøntede sig i samarbejdsnetværk samt gensidig bevidsthed og viden. Der er blevet samlet en mængde information om denne målgruppe, som kan udnyttes i planlægningen af offentlige tjenester og i organiseringen af samarbejdet med servicesektoren. Projektresultaterne bruges til uddannelse af politiet og udformning og gennemførelse af den kommunale integrationspolitik og de tilhørende foranstaltninger. De kan også anvendes på andre målgrupper.*

Endelig vedrørte projekterne under **prioritet nr. 4** (erfaringsudveksling, god praksis og information om integration i medlemsstaterne) ikke kun fremme af koordineringen af og samarbejdet mellem medlemsstaternes offentlige myndigheder, men de støttede også ngo'er i medlemsstaterne, hvad angår udveksling af information og praksis.

Eksempler på projekter under prioritet nr. 4

***Estlands** regering arrangerede studiebesøg i og seminarer sammen med andre medlemsstater for at udveksle information, erfaring og god praksis i forbindelse med integration af tredjelandstatsborgere. I **Italien** igangsatte indenrigsministeriet et samarbejdsprojekt med andre medlemsstaters regeringer om forskellige integrationsspørgsmål. Blandt emnerne var integrationsstatistik, god praksis med hensyn til behandling af sårbare grupper, en kongres om integration, komparative analyser af italienske og andre medlemsstaters lov om statsborgerskab.*

***Flere medlemsstater** (Østrig, Tjekkiet, Grækenland, Ungarn, Malta, Nederlandene, Slovakiet, Spanien og Sverige) finansierede seminarer, konferencer, netværk og studiebesøg foreslået af både statslige organer og ngo'er med henblik på udveksling af erfaring og god praksis med organisationer fra andre medlemsstater.*

***Luxembourg finansierede flere projekter, der indebar samarbejde med organisationer fra nabomedlemsstaterne Belgien, Frankrig og Tyskland.** Et af projekterne indledtes med en indsamling af en omfattende mængde information om tredjelandstatsborgernes organisationer i disse medlemsstater. Dette førte til et samarbejde mellem dem om forskellige integrations-emner. I et andet projekt byggede en organisation i Luxembourg på ekspertisen i en fransk organisation for at oprette og forbedre interkulturelle tolketjenester (tolke uddannet i kulturværdier hos tredjelandstatsborgere af forskellig oprindelse).*

7.4. Vurdering af gennemførelsen og de foreløbige resultater

Størstedelen af medlemsstaterne havde gennemførelsesproblemer i de to første årlige programmer for 2007 og 2008 i form af enten forsinkelser eller vanskeligheder med at gennemføre det fulde program. Forsinkelsen i godkendelsen af programmerne (en ikke usædvanlig situation i den indledende fase af et nyt finansielt EU-instrument) var den hyppigste årsag, da det ofte var en forudsætning for at iværksætte forslagsindkaldelser og finansiere udvalgte projekter. Andre hyppige årsager kunne være behovet for at afslutte organisatoriske og administrative ordninger i medlemsstaten, før programmet reelt kunne gennemføres, mangel på erfaring hos de ansvarlige myndigheder og støttemodtagerne, behovet for at iværksætte mere end en enkelt forslagsindkaldelse, hvis de støtteberettigede projekter ikke kunne udnytte fondens tildeling fuldt ud, og sidst, men ikke mindst de gennemførende organisationers vanskeligheder med hensyn til at sikre samfinansiering i en meget vanskelig økonomisk kontekst. For at indhente det forsømte igangsatte en række medlemsstater de to årlige programmer for 2007 og 2008 samtidig, f.eks. ved at iværksætte forslagsindkaldelser for begge programmer samtidigt. Ikke desto mindre blev gennemførelsen forceret. Det gav sig udslag i en stram tidsplan for de gennemførende organisationer og en administrativ byrde for de ansvarlige myndigheder, og det hindrede nogle medlemsstater i at omlægge deres årlige programmer, hvis de ikke fik noget ud deres forslagsindkaldelser.

Situationen blev dog betydelig bedre med det årlige program for 2009, hvor kun ni medlemsstater berettede om forsinkelser i gennemførelsen.

Til trods for disse problemer forventer de fleste medlemsstater stadig at fuldføre de planlagte aktioner og nå målene for de årlige programmer. På dette stadium baseres vurderingen i medlemsstaterne på typerne og antallet af finansierede projekter holdt op mod de vejledende mål i programmet for hver aktion og på de reelle resultater, som var tilgængelige på tidspunktet for rapportering til Kommissionen. Den detaljerede information om resultaterne og virkningerne vil være tilgængelig i den efterfølgende evaluering i 2012.

I 15 medlemsstater (Østrig, Bulgarien, Cypern, Estland, Frankrig, Tyskland, Grækenland, Italien, Letland, Litauen, Polen, Portugal, Slovakiet, Spanien og Det Forenede Kongerige) er både det årlige 2007- og 2008-program blevet gennemført stort set fuldt ud (i visse tilfælde efter Kommissionens revision). I Belgien, Tjekkiet, Ungarn, Luxembourg og Slovenien er kun 2008-programmet blevet fuldt gennemført, mens det kun er 2007-programmet, der er fuldt gennemført i Bulgarien. I 19 medlemsstater (Østrig, Belgien, Bulgarien, Cypern, Estland, Frankrig, Tyskland, Grækenland, Ungarn, Irland, Italien, Letland, Litauen, Polen, Portugal, Rumænien, Slovakiet, Spanien og Det Forenede Kongerige) er de forventede resultater af projekterne opnået eller vil sandsynligvis blive det efter fuldførelsen. To medlemsstater (Tjekkiet og Luxembourg) angav, at kun 2008-programmet forventedes at give de målsatte resultater.

Generelt gjorde fonden det muligt for flere medlemsstater (f.eks. Ungarn og Slovakiet) for første gang at udforme en **omfattende politisk ramme** for integration af tredjelandsstatsborgere, der rummede alle de fælles grundprincipper. I andre medlemsstater såsom Bulgarien, Cypern, Estland og Grækenland, hvor der allerede fandtes en national ramme for integration, **gav fonden de finansielle midler til gennemførelsen heraf**. Endelig har fonden i de mere erfarne medlemsstater med sin funktion som et hyppigt supplement til de eksisterende kilder været **måltrettet mod specifikke foranstaltninger eller specifikke grupper, som vanskeligt nås med de almindelige finansielle instrumenter**. I denne sammenhæng affødte de en betydelig virkning på områder såsom sprogkundskaber, meningsfyldte kontakter og en konstruktiv dialog mellem tredjelandsstatsborgere og modtagersamfundet og behandlingen af tredjelandsstatsborgeres helbredsproblemer.

7.5. Medlemsstaternes overordnede vurdering og forslag til forbedring

I alle medlemsstater (undtagen Nederlandene og Polen) **blev programmernes prioriteter og aktioner anset for relevante for de nationale behov og mål på integrationsområdet**. I nogle af de nye medlemsstater (f.eks. Bulgarien, Cypern og Tjekkiet) har programmerne været særlig relevante, da antallet af migranter fra tredjelande er steget på det seneste. I nogle få medlemsstater måtte nogle aktioner ændres på grund af den økonomiske krise (Rumænien og Spanien) eller på grund af ændrede migrationsstrømme (Det Forenede Kongerige). Ikke desto mindre var de overordnede prioriteter og aktioner fortsat relevante.

I Nederlandene udgjorde fondens tildeling en forholdsvis lille andel af det nationale integrationsbudget og blev ikke anset for at bibringe de nationale strategier nogen reel værdi. I Polen blev det under gennemførelsen bemærket, at en bredere vifte af aktioner ville have været mere effektiv med hensyn til at støtte de nationale strategier. De oprindelige foranstaltninger skulle omformuleres og samles for bedre at dække de nationale behov.

Selv om syv medlemsstater (Belgien, Bulgarien, Cypern, Estland, Malta, Nederlandene og Sverige) endnu ikke var i stand til at evaluere, om deres respektive programmer havde nået deres mål, vurderede alle de øvrige 19 medlemsstater, at **programmerne var effektive**.

Gennemførelsen af programmerne var vellykket, og de tilgængelige resultater var i vidt omfang i overensstemmelse med målene.

Der var delte meninger om effektiviteten. Selv om de fleste medlemsstater var tilfredse med, at målene for projekterne var nået med rimelige omkostninger til følge, hvilket var et udvælgelseskriterium, fandt man, at **administrationsomkostningerne var høje, og at projektledelsen krævede mere personale og finansielle midler end forventet.**

Komplementariteten mellem fonden og andre af EU's finansielle instrumenter blev sikret gennem de procedurer, der blev fastlagt ved programmernes start, om end **med nogen vanskelighed**, bl.a. var det svært at undgå **overlapning med målgruppen for Den Europæiske Flygtningefond.**

Endelig blev fonden i næsten alle medlemsstater opfattet som en **ægte merværdi**. Den gav resultater på integrationsområdet, som ikke kunne være opnået gennem eksisterende nationale programmer, politikker, budgetter og andre finansielle EU-instrumenter, herunder at placere projekter inden for rammerne af en sammenhængende specifik strategi og politik, supplerende af og koordinering med andre fonde, både nationale instrumenter og EU-instrumenter og tilførsel af nye, vigtige integrationsaspekter til eksisterende programmer, styrkelse af aktiviteter udført af ngo'er og lokale myndigheder samt fremme af dialog og udveksling af ideer blandt interessenterne i integrationsprocessen.

Mens viften af støtteberettigede aktioner blev betragtet som passende, **anbefalede medlemsstaterne en forenkling af det eksisterende system**, der i flere henseender blev betragtet som for kompleks:

- **Den administrative byrde ved de årlige programmer bør reduceres** ved at erstatte det aktuelle system, hvor et flerårigt program følges af årlige programmer, med blot ét flerårigt program. Der bør også indarbejdes mere fleksibilitet i programgennemførelsen, uden at der er brug for en revision fra Kommissionen. Støtteberettigelsesperioden for de årlige programmer, hvis de fortsætter, bør forlænges. Rapporteringskravene bør sænkes.

- **Støtteberettigelsesreglerne for udgifter bør præciseres, forenkles og gøres mere fleksible** for at forbedre virkningerne heraf og reducere den administrative byrde med mulighed for at **lade medlemsstaterne definere og anvende deres egne støtteberettigelsesregler.**

- **Fondens anvendelsesområde bør udvides** til at omfatte målgruppen for Den Europæiske Flygtningefond.

- **EU's samfinansieringssats bør hæves til indtil 75 % for ethvert projekt**, og procentdelen af EU's bidrag i form af den første forfinansiering bør stige for at støtte projekterne bedre på lanceringstidspunktet og lette programgennemførelsen. Den anden forfinansiering kunne derefter afskaffes. **Budgettet til teknisk bistand bør også øges** for at dække de faktiske administrative omkostninger.

- Kommissionen kunne **gøre mere for at støtte gennemførelsen i medlemsstaterne**, navnlig ved at **øge videndelingen og fremme samarbejdet mellem medlemsstaterne, idet enhver nyttig information gøres hurtigt tilgængelig for alle medlemsstater m.v.** Ud over information, der gives i SOLID-udvalget, ville onlinedatabaser eller et specialiseret websted med al dokumentation være nyttigt. Endelig **bør de retlige rammer fremover gøres**

færdige, før programmeringsperiodens start, og programmerne bør godkendes så tidligt som muligt.

8. KONKLUDERENDE BEMÆRKNINGER OG ANBEFALINGER

Der kan afgives følgende vurdering i lyset af fondens gennemførelse i de første tre år af de flerårige programmer for 2007-2013:

- Efter at **gennemførelsesproblemerne med de årlige programmer for 2007 og 2008** var blevet løst, var flertallet af medlemsstaterne i stand til at indhente det forsømte og gennemføre de årlige programmer fra 2009 uden større forsinkelser. Dette løser ikke et antal resterende problemer, som Kommissionen undersøger sammen med de berørte medlemsstater. Projekter, der er fuldført hidtil, opfylder generelt deres mål, og i hvert fald fra det årlige program for 2009 og frem forventer de fleste medlemsstater at nå programmernes mål.
- **Fonden har vundet accept i de fleste medlemsstater** og især hos projektgennemførelsesorganisationer. Det bevises især af den meget høje svarprocent på forslagsindkaldelserne fra det årlige program for 2009 og viften af involverede organisationer i medlemsstaterne.
- Fonden har **afhjulpet en mangel**. Den opfattes i de fleste medlemsstater som noget, der tilfører ægte merværdi, uanset om medlemsstaterne har tidligere erfaring med integration af tredjelandsstatsborgere eller ej.
- På den anden side **synes fondens rammer for programmering og gennemførelse at være for komplekse** i betragtning af den type aktioner, der finansieres, de involverede støttemodtagende organisationer og det høje antal projekter.

For at imødekomme medlemsstaterne på dette punkt foretog Kommissionen i 2011 en omfattende revision af gennemførelsesbestemmelserne for alle fire fonde under rammeprogrammet. Den største del består i en **betydelig forenkling af støtteberettigelsesreglerne**, hvor de nye regler bliver gældende fra gennemførelsen af de årlige programmer for 2011 (senest) og, med forbehold for fuld overholdelse af principperne om ligebehandling, gennemsigtighed og ikkediskrimination, også for projekter, der er finansieret i henhold til de årlige programmer for 2009 og 2010¹⁵. Medlemsstaterne har hilst revisionen velkommen. Yderligere forslag fra medlemsstaterne til forbedring vil blive vurderet i forbindelse med de forslag, som Kommissionen vil stille i år om de fremtidige finansielle instrumenter på området for indre anliggender som led i den næste flerårige finansielle ramme, der gælder fra 2014.

I de to resterende år af den igangværende programmeringsperiode forventes fondens budgetbevillinger at stige dramatisk og nå 162,5 mio. EUR for 2012 og 182,5 mio. EUR for 2013 (det er i alt for de to år 42 % af fondens tildeling for hele perioden 2007-2013) sammenlignet med 131,5 mio. EUR i 2011 og 110,5 mio. EUR i 2010¹⁶. På denne baggrund vil Kommissionen drøfte med medlemsstaterne, **hvad der er den bedst mulige udnyttelse** af de tilgængelige ressourcer set i lyset af de kommende års politik og gennemførelsesbehov.

¹⁵ Revisionen af gennemførelsesbestemmelserne for Den Europæiske Fond for Integration af Tredjelandsstatsborgere blev godkendt ved Kommissionens beslutning K(2011) 1289 af 3.3.2011.

¹⁶ Tallene inkluderer årlige programmer og fællesskabsforanstaltninger.

Efter Kommissionens mening er der **fire hovedområder**, som fortjener yderligere handling og fokus:

- **Styrkelse af tredjelandstatsborgeres og modtagersamfundets aktive deltagelse i integrationsprocessen i forbindelse med tovejsstrategien:** fremme af omfattende integrationsprogrammer og tredjelandstatsborgeres inddragelse i de relevante rådgivende organer og netværk, styrkelse af tredjelandstatsborgeres deltagelse i samfundslivet, styrkelse af den offentlige opfattelse af migration, herunder viden om migrationens bidrag til modtagersamfundet selv osv.
- **Forøgelse af effektiviteten af integrationsforanstaltninger, der er rettet mod specifikke behov hos sårbare grupper** (kvinder, unge og børn, uledsagede mindreårige med juridisk status, ældre, ofre for menneskehandel osv.): styrkelse af uddannelsesmulighederne for børn, fremme af kvinders rolle i integrationen, fremme af deres selvstændighed i samfundet og forbedring af deres viden om rettigheder og deres deltagelse i samfundslivet, fremme af integration af uledsagede mindreårige, der har fået en juridisk status osv.
- **Fremme af integration på lokalt plan og en bottom up-tilgang til integration samt et samarbejde på tværs af forskellige forvaltningsniveauer, der er involveret i udformningen af integrationsstrategier og -foranstaltninger:** støtte til integrationsprocesser på lokalt plan, herunder partnerskaber mellem alle berørte interessenter, forbedring af lokal integration af tredjelandstatsborgere i boliger, skoler, social bistand, sundhed og uddannelse, støtte til integrerede kvarterer og bottom up-initiativer til lokal integration osv.
- **Udvikling i oprindelseslandet af foranstaltninger før afrejse, der støtter integrationen,** uden at tredjelandstatsborgernes indrejsetilladelse gøres betinget af deltagelse heri: information om f.eks. visa og arbejdstilladelser, sprog, institutioner og værdier i det modtagende land, erhvervsfaglig uddannelse for at matche færdigheder med faktiske behov på modtagerlandets arbejdsmarked osv.

Kommissionen vil sammen med medlemsstaterne undersøge, hvordan førnævnte prioriterede områder kunne støttes yderligere i de resterende årlige programmer med start i 2012 for de årlige programmer, som medlemsstaterne skal indsende inden den 1. november 2011.
